

Handläggare
Arja Lindholm
08-508 09 024**Till**
Norrmalms stadsdelsnämnd**Remissvar gällande Motion (2014:9) om stadens skyldighet att leva upp till rättigheterna som gäller i finskt förvaltningsområde – Remiss från kommunstyrelsen****Förvaltningens förslag till beslut**

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Johanna Engman
StadsdelsdirektörMaria Cameron
Administrativ chef**Sammanfattning**

Kommunstyrelsen har begärt remissvar från bland annat Norrmalms stadsdelsnämnd med anledning av ”Motion (2014:9) om stadens skyldighet att leva upp till rättigheterna som gäller i finskt förvaltningsområde” Dnr: 337-756-2014.

Motionären Ann-Margarethe Livh (V) påtalar brister i stadens ansvar som finskt förvaltningsområde. Huvudsakligen påtalar motionären att det gäller bristande samråd med sverigefinska grupper, att det krävs förbättrad samordning avseende förskola, skola och äldreomsorg, samt att staden bör förbättra förutsättningarna för minoritetsföreningar att verka i staden.

Motionären önskar att kommunfullmäktige bland annat beslutar om att minoritetsfrågor integreras i allt förvaltningsarbete, att stadsdelsnämnder får i uppdrag att kartlägga efterfrågan på finska förskoleplatser och att förvaltningar kartlägger språklig kompetens.

Förvaltningen ser positivt på att staden strävar mot enhetlighet i hanteringen av förvaltningsområdesansvaret. Förvaltningen anser dock att samtliga av förslagen som gäller stadsdelsnämnder redan utförs i dag och att det inte finns behov av ytterligare åtgärder.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bl.a. Norrmalms stadsdelsnämnd med anledning av motion om stadens skyldighet att leva upp till rättigheterna som gäller i finskt förvaltningsområde. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 september 2014.

Ärendet

Ann-Margarethe Livh (V) beskriver i motionen att Sverige sedan 2010 haft en lag om nationella minoriteter, som ger kommuner och landsting skyldighet att arbeta för bärandet och främjandet av de fem nationella minoritetsgrupperna samt de tillhörande minoritetsspråken. Samtliga kommuner måste uppfylla ett grundskydd för dessa fem minoriteter.

Stockholms stad är ett så kallat förvaltningsområde för finska, vilket ger sverigefinnar särskilda rättigheter. Dessa innebär bland annat rätt att använda det finska språket vid kontakter med myndigheter. Särskilt ska barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket främjas. Förvaltningsmyndigheter ska också ge den finstalande befolkningen möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda i sådana frågor.

Motionären vill att kommunfullmäktige beslutar om att:

- Staden strukturellt arbetar med nationella minoritetsfrågor genom att integrera dessa frågor i allt förvaltningsarbete, eftersom Stockholm är ett finskt förvaltningsområde
- Samtliga stadsdelar ska kartlägga efterfrågan på och behovet av förskoleplatser på finska
- Staden ska utifrån föräldrars och barns behov och intresse se till att det finns förskoleplatser på finska inom tio månader efter förfrågan
- Förvaltningar kartlägger den språkliga kompetensen hos sina anställda, främst förskolepersonal och lärare
- Kulturskolan får i uppdrag att arbeta med verksamhet på finska för barn och unga
- Utbildningsförvaltningen får i uppdrag att kartlägga efterfrågan på och behovet av modersmålsundervisning på finska
- Staden utifrån föräldrars och barns behov och intresse ser till att alla barn med finska som modersmål får undervisning i finska, antingen i modersmålsklasser eller som modersmålsundervisning

- Stadsmuseet får i uppdrag att integrera den finska gruppens och övriga nationella minoriteters historia i den ordinarie verksamheten
- Staden ser över möjligheterna att öka föreningsbidragen till minoritetsorganisationerna
- Staden när det gäller den finska gruppen ger muntligt svar på samma språk samt på begäran skriftlig översättning av beslut och motivering
- Staden verkar för att det finns tillgång till personal med kunskaper i finska
- Staden uppfyller sin särskilda skyldighet att anordna äldreomsorg helt eller delvis på finska om någon i förvaltningsområdet önskar detta
- Staden utreder hur resurser kan öronmärkas för modersmålsundervisning
- Berörda nämnder får ett samverkansuppdrag när det gäller att tillgodose den finska gruppens rättigheter enligt minoritetslagstiftningen
- Minoritetsfrågorna flyttas från arbetsmarknadsnämnden till ett utskott direkt under kommunstyrelsen så att det blir tydligt att minoritetsfrågor inte handlar om att få folk i arbete utan ska integreras i alla kommunens verksamheter

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsdelsdirektörens stab.

Förvaltningens synpunkter

Lag (2009:274) om nationella minoriteter och minoritetsspråk trädde i kraft 2009. År 2010 blev Stockholms stad en del av det finska förvaltningsområdet. I *Nationella minoriteter och minoritetsspråk – åtgärdsplan för Stockholms stad*, antaget av kommunfullmäktige 2010, slås det fast att varje nämnd har ansvar för att organisera sin verksamhet på ett sådant sätt att de tillgodoser de nationella minoriteternas rättigheter. För detta ändamål arbetar stadsdelsnämnderna i så kallade kluster, där till exempel Norrmalm ingår i kluster 1 som innefattar samtliga fyra innerstadsdelsnämnder.

Klusterarbete

Vid Norrmalms stadsdelsförvaltning finns en samordnare för det finska förvaltningsområdesansvaret, samt en handläggare vardera inom avdelningarna förskola och fritid, respektive äldreomsorg.

Samordnaren och handläggarna deltar i klustermöten fyra gånger om året. Dessemellan arbetar samordnaren och handläggarna med olika delprojekt för att genomföra besluten som fattas.

För detta arbete delas ut ett statsbidrag vilket i kluster 1 under 2014 kommer att användas för informationsinsatser, bidrag till finsk kulturvecka och midsommarfirande, utbildning för att höja finstalande personalens kompetens i yrkesfinska, inköp av lexikon med mera. Tidigare år har bidraget använts till exempelvis kultur- och språkaktiviteter.

I klusterarbetet deltar representanter från sverigefinnarnas samrådsgrupp. De bistår med synpunkter, förslag och förankring för att tillgodose den finska gruppens rättigheter enligt minoritetslagstiftningen.

Förskola

För närvarande finns i hela Stockholms stad 30 ansökningar om finsk förskoleplats. Norrmalms stadsdelsområde har under de senaste tio åren haft ytterst få förfrågningar. De som har sökt förskoleplats har blivit erbjudna plats i en finsk förskola inom staden. Inom Norrmalms stadsdelsområde finns centralt en fristående finsk förskola, som inte har kunnat fylla de platser som finns för att efterfrågan är så liten. Förskolan erbjuder i dagsläget platser till barn från andra kommuner för att kunna ha verksamhet. Förvaltningen ser inte att det inte är några problem att kunna erbjuda alla som önskar en plats i en finsk förskola.

Utbildningsförvaltningen har i år kartlagt förskolepersonalens språkkompetens och förskolebarnens språkliga miljö. Analysen av resultatet för Norrmalms stadsdelsförvaltning pågår, men förvaltningen har redan erbjudit finstalande personal möjlighet till en fortbildning som äger rum i september. Vid rekrytering av förskolepersonal efterfrågas språkkompetens.

Äldreomsorg

För närvarande har Norrmalms stadsdelsnämnd ingen efterfrågan på vård- och omsorgsplatser på finska. Skulle det uppstå sådan efterfrågan finns goda möjligheter att erbjuda plats på tre vård- och omsorgsboenden med finstalande personal inom stadsdelsområdet. Även inom hemtjänsten finns möjlighet för brukaren att få personal som talar finska.

Äldreförvaltningen har under våren kartlagt språkkompetensen bland personal inom staden som arbetar som biståndshandläggare, inom hemtjänsten, samt på äldreboenden. Vid rekrytering av äldreomsorgspersonal efterfrågas språkkompetens.

Information och besked på finska

Att kunna använda sitt minoritetsspråk i kontakt med staden och kunna få till exempel beslut om försörjningsstöd eller äldreomsorg på finska är en rättighet inom Stockholms stad. I dagsläget har staden en webbplats på finska, stockholm.se/suomeksi, med övergripande information om stadens verksamhet och styrning. Flera av stadens foldrar och broschyrer inom till exempel äldreomsorg är översatta till finska och tillhandahålls i receptioner, på medborgarkontor och andra platser.

Inom Norrmalms stadsdelsförvaltning finns finstalande personal både inom förskola och inom äldreomsorgen, som vid behov kan bistå med översättningar av konversationer och/eller beslut. Kontaktcenter Stockholm, som svarar på frågor inom båda verksamhetsområdena för stadsdelsförvaltningarnas räkning, har personal som talar finska och kan via telefon eller e-post ge besked.

För närvarande pågår i staden en gemensam upphandling av finska översättningstjänster, som till exempel kan användas för nyheter, besked om beslut eller svar på de frågor som kommer till stadsdelsnämnden.

Föreningsbidrag

Det finns möjlighet för ideella föreningar att söka bidrag från Norrmalms stadsdelsnämnd för olika ändamål. Liknande bidragsstöd finns i många stadsdelsförvaltningar.

Socialnämnden ger via organisations- och föreningsutskottet bidrag till ideella föreningar. Bidragsgivningen är öppen för föreningar där det frivilliga arbetet är viktigt inslag.

Inom ordinarie kulturstöd finns möjlighet att hos kulturnämnden söka kulturstöd för programverksamhet som stärker, utvecklar och förmedlar kunskap om de nationella minoriteternas språk och kultur. För att ytterligare stärka möjligheterna för den sverigefinska minoriteten finns ett särskilt stöd som kan sökas för:

- Kulturprogram som stärker det finska språket
- Kulturprogram/evenemang för minoritetens äldre
- Kulturprogram för barn och unga på finska

Förvaltningen anser att det finns goda möjligheter för minoritetsorganisationerna att söka bidrag från flera nämnder.

Sammanfattningsvis anser förvaltningen med hänvisning till redan befintlig styrning och pågående arbete att samtliga av förslagen som

gäller stadsdelsförvaltningar redan utförs i dag. Förvaltningen bedömer att det inte finns behov av ytterligare åtgärder.

Däremot ser förvaltningen gärna att staden strävar mot enhetlighet i hanteringen av förvaltningsområdesansvaret. Till exempel kan riktlinjerna för arbetet i de olika klustren ses över.

Bilaga

”Motion av Ann-Margrethe Livh (V) om stadens skyldighet att leva upp till rättigheterna som gäller i finskt förvaltningsområde”. Dnr: 337-756-2014.